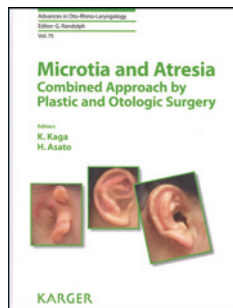

Kort og oversiktlig fremstilling av sjelden, medfødt ørelidelse

Kimitaka Kaga, Hirotaka Asato, red.
Microtia and atresia
 Combined approach by plastic and otologic surgery. 142 s, tab, ill. Basel: Karger, 2013.
 Pris CHF 198
 ISBN 978-3-318-02385-5

Målgruppen er personer som ønsker kunnskap om mikroti (manglende øre) og atresi av den ytre øregangen. I praksis vil dette primært si plastikkirurger og øre-nese-hals-leger som er involvert i denne pasientgruppen. Boken kan også være nyttig for barneleger og allmennpraktikere som kan komme i kontakt med disse pasientene, i tillegg til relaterte yrker som audiografer, audiopedagoger, audiofysikere og logopeder.

Bidragsterne legger særlig vekt på hvordan behandlingen av disse tilstandene kan gjøres samtidig for å optimalisere det endelige resultatet og for å redusere antall operative prosedyrer.

Hovedforfatterne og et titalls medforfattere er fra Japan. I seks hoveddeler tar de for seg etiologi, diagnostisering, kirurgiske metoder, komplikasjoner, behandling av postoperative sår og postoperativ hørsel. Kliniske bilder, figurer og tabeller er gode. Hvert kapittel avsluttes med tilhørende referanser.

Første del, om etiologi og genmutasjoner, er på drøyt fem sider, men likevel tilfredsstillende for den tiltenkte lesergruppen. Andre del, om diagnostisering, inneholder kapitler om klassifisering av mikroti/atresi, bildediagnostikk, hørselsmålinger, utvikling av ytre øre, ørekanalen og ribbein. Det er også mindre kapitler om ørets posisjonering, anomalier av mellomørebein, psykososiale aspekter, mellomørebetennelse og momenter rundt når man skal operere. Kapitlene er relativt korte, men de tar likevel for seg de viktigste aspektene.

I den tredje delen om kirurgiske metoder tar forfatterne for seg hvordan mikroti/atresi rekonstrueres. Disse kapitlene er de mest omfattende og er godt illustrert med figurer av operasjonsteknikkene. Først beskrives første seanse av operasjonen som innebærer rekonstruksjon av det ytre øret med bruk av brusk fra ribbein. Deretter legger de særlig vekt på annen seanses kombinasjonsprosedyrer hvor øret løftes frem for å få projeksjon – samtidig som øregangen rekonstrueres. De beskriver også hvordan øret løftes frem uten øregangsrekonstruksjon basert på temporalisfascien, men de omtaler ikke enklere teknikker med for eksempel bruk av galealapp, som i stor grad benyttes i Norge.

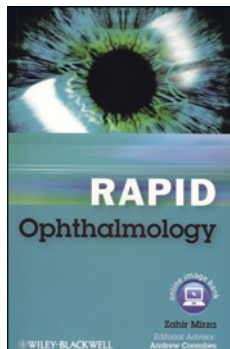
I de siste tre hoveddelene tar forfatterne opp de viktigste momentene rundt komplikasjoner og postoperativ hørsel. De gir imidlertid begrensede løsningsforslag på hvordan disse komplikasjonene kan håndteres.

Bidragsterne dekker de fleste aspekter rundt mikroti/atresi på en kort og oversiktlig måte. Boken burde være pensum for de fleste som behandler disse pasientene, selv om ikke alle alternative teknikker er beskrevet.

Kim Alexander Tønseth

Avdelingsoverlege, Avdeling for plastikk- og rekonstruktiv kirurgi
 Oslo universitetssykehus

Raskt overblikk over øyesykdommer

Zahir Mirza, Andrew Coombes, red.
Rapid ophthalmology
 137 s, ill. Chichester: Wiley-Blackwell, 2013.
 Pris GBP 22
 ISBN 978-0-470-65691-4

Rapid-serien er ment å gi rask repetisjon før eksamen eller avdelingstjeneste, og henvender seg til medisinstudenter og turnusleger. *Rapid ophthalmology* er en kort, engelsk bok i lommeformat der uvesentlige detaljer er utelatt til fordel for oversiktighet. Den er delt inn i grunnleggende anatomi og fysiologi, øyeundersøkelse, differensialdiagnoser og øyesykdommer. Man får tilgang til en lysbildefil med 19 lysbilder av utstyr, spaltelampemikroskopi og funduskopi.

Øyets anatomi og fysiologi beskrives helt stikkordsmessig, med noen enkle illustrasjoner, og gjør det lett å finne viktige fakta eller pugge til eksamen. Undersøkelseskapitlet er punktvis gjengitt, men klarer likevel å forklare selve teknikken om man hadde glemt den. Differensialdiagnosene er gjengitt dels som lister, dels som diagrammer, med nøkkelinformasjoner som skiller diagnosene fra hverandre. Sykdommene er skrevet alfabetisk og forutsigbart etter malen «definisjon, etiologi, risikofaktorer» osv., der hver sykdom opptar omtrent én side.

Blant norske bøker kjenner jeg ikke til liknende konsepter som denne serien. *Rapid ophthalmology* er kanskje et bedre alternativ enn å lese gamle studenters nedarvede notater om øyet. Jeg savner imidlertid omtale av utdrypping av pupillen ved oftalmoskopi, og internukleær oftalmoplegi er ikke nevnt. Multipl sklerose, sarkoidose og migrene er omtalt i sin helhet når man kunne begrenset seg til det øyespesifikke ved sykdommene. Lysbildefilene er gode, men dessverre altfor få. Mange sykdommer strekker seg over knappe 20 sider, når de burde kunne fått plass på én.

Dette formatet passer godt om man kjenner stoffet fra før, men mangelen på illustrasjoner kan føre til manglende forståelse og en del frustrasjon for den som ikke kjenner øyets sykdommer fra før. Som repetisjonsverktøy anbefaler jeg imidlertid boken.

Stian Wendelborg

Turnuslege, Nordlandssykehuset
 Vesterålen